

Faktaark - Udarbejdet i Forum for Slagtekalve

BEDRE SUNDHED GIVER LAVERE ANTIBIOTIKAFORBRUG

Fordele

- Flere raske dyr medfører højere produktivitet, lavere udgifter til dyrlæge og medicin og bedre indtjening
- Mindre medicinforbrug medfører forbedret samfundsaccept
- Lettere markedsføring af dansk kalve- og oksekød både i DK og på eksportmarkederne

Beskrivelse/undersøgelse

Antibiotikaforbruget skal reduceres. Dette er en del af L&F Kvægs strategi og en forventning fra det omgivende samfund. Slagtekalveproduktionen er ansvarlig for en stor del af forbruget til kalve og denne produktionsgren må derfor påtage sig en væsentlig del af ansvaret for reduktion i forbruget til kalve. Behovet for anvendelse af antibiotika kan sænkes ved forebyggende at optimere produktionsforholdene, så smittespredning minimeres og kalvenes modstandskraft øges. Når sygdom opstår, kan rettidig og målrettet behandling og isolering af kronisk syge dyr reducere smittepres og dermed omfanget af sygdom.

Generelle sygdomsforebyggende tiltag i slagtekalveproduktionen er også beskrevet på faktaarket: [Undgå sygdom ved indsættelse af nye småkalve](#).

Konklusion

Tidligere gennemførte projekter levner ingen tvivl om, at management er den absolut mest betydende faktor for omfanget af antibiotikaforbrug og for kalvedødeligheden. De fleste besætninger vil kunne opnå markante fordele i form af reduceret sygdomsforekomst og reduceret behov for brug af antibiotika ved blot at forbedre enkelte områder i deres daglige management i kalvestalden. Sænkning af behovet for antibiotikabehandling gennem reduktion af sygdom sikrer samtidig en markant forbedring af kalvenes tilvækst. Der er tilgængelig viden om de fleste problemstillinger, og mange af de forbedrende tiltag er omkostningsneutrale. Derfor er der god økonomi i at forbedre sundheden.

Hvad anbefaler vi

Før indsættelse:

- KøbkunkalvefrabesættningerudenSalmonella–BrugSEGES-værktøjet Kalvetjek i samarbejde med din dyrlæge – så har du bedre styr på risikoen for at få Salmonella ind fra en af dine leverandører. Se faktaark: [Salmonella dublin – beskyt din besætning](#)
- Tag en snak med dine leverandører og stil krav om rettidig tildeleling af min. 3 liter råmælk til alle kalve
- Hav en løbende og ærlig dialog med dine leverandører omkring sundhedsmæssige udfordringer i leverandørbesættningerne. En kalv, der har haft diarré, har større sandsynlighed for at pådrage sig en lungebetændelse senere hen i livet.

Ved indsættelsen:

- Indsæt som udgangspunkt aldrig kalve med sygdomstegn. Sker det alligevel, indsættes den i en sygeboks og ikke i en fællesboks med andre raske kalve
- Afsæt ekstra ressourcer til kvalificeret overvågning af tidlige sygdomstegn, specielt i de første 1-2 uger. Se alle kalve dybt i øjnene og gør brug af [sundhedsscreeningsvejledningen](#), som findes på landbrugsinfo.

Tilse kalvene mindst to gange dagligt med særlig opmærksomhed på at finde kalve med begyndende sygdomstegn.

- Alle indsætterafsnit skal have godt arbejdslys (min. 200 LUX) for at man bedst kan se de tidlige sygdomstegn

➔ Ved sygdom, se bagsiden.

Ved sygdom:

- Ved velkendte sygdomstegn iværksættes rettidig og effektiv behandling jf. besætningsdiagnose
- Brug DMS til registrering af sygdomsbehandling – det letter medicinregnskab og skaffer data til forbedring af rådgivningen
- Ved tvivl om diagnose kontaktes besætningsdyrlæge
- Om muligt isoleres kalve med tegn på smitsomme sygdomme i en sygeboks
- Alle sygdomsbehandlede kalve tjekkes ved endt behandling, før de raskmeldes – ved mangelfuld behandlingseffekt kontaktes besætningsdyrlæge
- Ved uventede sygdomsforløb og dødsfald aftales nærmere diagnostik (fx obduktion) med besætningsdyrlæge
- Skift ikke medicinpræparat midt i et behandlingsforløb, uden at det er aftalt med besætningsdyrlægen og færdiggør altid behandlingen af en kalv jf. behandlingsvejledningen, selvom den er symptomfri.
- Forsøg i samarbejde med besætningsdyrlægen at reducere antallet af forskellige antibiotikapreparater og besætningsdiagnoser – besætninger med mange præparater til rådighed har tendens til at bruge mere medicin
- Aftal med din besætningsdyrlæge hvornår der med fordel kan anvendes smertestillende medicin ved sygdomsbehandling og få tilrettet besætningsdiagnoser i henhold hertil. Smertestillende medicin kan i nogle tilfælde nedsætte behovet for anvendelse af antibiotika og kan bidrage til, at kalvene opretholder et fornuftigt optag af foder og væske og dermed en positiv tilvækst.

Styrk brugen af rådgivning og sparing:

- Gør brug af mindst 2-3 årlige besøg af en specialiseret slagtekalverådgiver
- Mindst ét af disse besøg bør afholdes i samarbejde med besætningsdyrlægen
- Udnyt rådgivningen til at styrke besætningens smittebeskyttelse og forebyggelse af sygdom
- Sæt mål for dødelighed, sygdomsforekomst og antibiotikaforbrug sammen med dine rådgivere
- Gennemgå mindst én gang om året alle besætningsdiagnoser med dyrlægen, hvor I vurderer behandlingseffekt, anvendelse af smertestillende medicin, behov for diagnostik m.v.
- Diskutér med besætningsdyrlægen, om der er perspektiver i vaccination mod luftvejsinfektioner (fx BRSV) på din bedrift.
- Deltag i ERFA-grupper og lad kolleger kaste et kritisk blik på din produktion – vær åben for forbedringer.

Ovenstående liste er ikke komplet. Der vil kunne tilføjes en række yderligere punkter. Mange af anbefalingerne er ikke baseret på direkte videnskabelig dokumentation, men på praktiske erfaringer og sund fornuft.

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Forfatter:

Henrik Læssøe Martin, hlm@seg.es.dk, 8740 5319

Forum for Slagtekalve er et fagligt forum nedsat af Landbrug & Fødevarer, Kvæg (L&F, Kvæg) for at sikre forbindelsen mellem den regionale/lokale del og den centrale del af rådgivningen, samt give indspil til L&F Kvægs sektorbestyrelse vedrørende den fremtidige politik på området.